



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

661. Quid faciendum Archidiacono, dum novit defectum ordinandi, quò
minùs Ordines suscipere valeat.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

sufficiat illa negativa notitia ex eo confurgens, quod nemo praesumatur malus. Ac ita in eo casu dubio in utramque partem, ita ut non adsint iudicia majora pro hominis probitate seu bona qualitate in oppositum, testimonium legitimum dari non potest pro illius probitate & habilitate, cum tale testimonium periculo errandi & falso iudicandi expositum, & in praesente casu error sit practicus Ecclesiae valde nocivus; cuius contrarium est, dum in iudicio privato habendo aliquem pro bono, quamdiu de contrario non constat, error sit speculativus. Laym. Pirh. ll. cit. Verum esto jam posset Archidiaconus vel quilibet alius generali illa suffultus praesumptione absque mendacio aliquem dignum officio sacerdotali vel diaconali respondere, quem non temere accedere ad hoc officium praesumeret, quamvis de ejus dignitate vel indignitate nihil resciret: At vix videtur a mendacio excusari, si responderet, se scire & testificari eam dignum; cum his verbis amplius aliquid asserat, quam si simpliciter responderet, eum dignum esse; nam non tantum dignitatem illius, quam praesumit, affirmat; sed asserit quoque sibi inesse scientiam de illius dignitate, quam scientiam non habet, & legitimum se testem jactat ejus idoneitatis, quam ignorat. Pignat. loc. cit. n. 15. Ad haec quorsum Archidiaconus ab Episcopo de ordinandorum dignitate consultatur? quorsum ejus testimonium inquiritur, si ejus tota iustificatio in generali illa praesumptione fundetur.

Quaestio 661. Quid faciendum Archidiacono, dum novit defectum ordinandi (idem est de Parocho sciente impedimentum occultum contracturi matrimonium) quominus Ordines suscipere valeat?

Respond. Si per secretam admonitionem se aliquid profecturum arbitratur, tenetur illam praemittere ad dimovendum illum a susceptione Ordinis; si vero se nihil profecturum arbitratur, tenetur ad Superiorem deferre, ut is impediatur. Laym. ad cit. c. unic. de scrutin. num. 3. Si tamen nec delatione ad Superiorem se quicquam profecturum praveat, eo quod noverit fidem sibi non habendam, monet Laym. loc. cit. num. 4. debere illum dare operam, si sine suspicionem aut infamationem possit, ut officium illud praesentandi ea vice declinet; si autem illud declinare nequeat, dicat verba illa, quae juxta praescriptum pontificalis Romani dici solent. Neque enim tunc mentietur aut contra conscientiam loquetur; cum ea verba proferat ut persona publica, seu in persona Ecclesiae, quo sensu verum dicit, si defectus occultus mansit, & in praecedente examine aut inquisitione non fuit proditus. Ita docere ait Innoc. Jo-And.

Butt. in cit. c. unic. de
scrutin.



Quaestio 662. Quodnam de cetero sit officium Archidiaconi?

Respondeo primò in genere: Archidiaconi uti potestas ita & officium neque olim, neque modò est idem in omnibus ecclesiis. Unde si cognoscere velimus Archidiaconi officium, potiùs inspicienda cujusque ecclesiae consuetudo, aut statutum tanquam jura scripta. Laym. ad c. 1. de off. Archid. num. 2. ex Innoc. ibid. & Sylv. v. Archidiacon. num. 1. Sic in quibusdam ecclesiis Archidiaconus nullus est. Laym. loc. cit. Pignat. tom. 4. consulu. 181. num. 11. ubi; omnium ecclesiarum non sunt Archidiaconi, ut innuit Gl. in c. ad hac, de off. Archid. v. examinentur; & sic testatur Pignat. nullum in Ecclesia Romana esse Archidiaconum, etsi fuerit olim. Atque ita officium Archidiaconi, quod describitur in rit. de off. Archid. praestat alius, v. g. Archipresbyter, Decanus, Vicarius generalis Episcopi. Laym. loc. cit. uti in Ecclesia Romana officium de cetero proprium Archidiaconi ordinandos praesentandi a primo Diaconorum exerceri consuevisse, testatur Pignat. loc. cit. In quibusdam vero ecclesiis est quidem Archidiaconus, sed administrationem nullam habet aut jurisdictionem, sed solum praesentiam inter Canonicos. Laym. loc. cit. Lotter. l. 3. q. 7. num. 36. ubi: contingere potest, ut ex singulari jure aliquo Archidiaconus non sit oculus Episcopi, id est, nullum officium aut jurisdictionem obtineat, sed ventosa sit Dignitas; Quin &, ut habet num. 40. ut officium hujusmodi cum omni ejus praerogativa jurisdictionis transfusum sit in aliam personam Capituli. Sic etiam in aliquibus ecclesiis non est nisi unus, in aliis sunt plures 6. ad 7. Archidiaconi. Azor. Inst. mor. p. 2. l. 3. c. 14. q. 7. Qui id ea factum occasione arbitratur, quòd olim Episcopi ex Diaconis duos, tres aut plures antiquiores constituebant pro suarum ecclesiarum seu diacesium vastitate, ut vel sic iis melius provideretur earum in plures partes divisarum gubernatione plurium curae commissa.

2. Respond. secundò: in primitiva Ecclesia officium Archidiaconi erat tum Diaconis & hypodiaconis omnibus imperare, eòque ad altaris ministerium instruere; tum verò bona ecclesiastica administrare & dispensare, uti posterius colligitur ex Act. 6. Laym. loc. cit. num. 1. Erat quoque olim Archidiaconi munus Episcopo proximè assistere in sacrificio eumque ubique comitari. Laym. ibid. De cetero illius, in quantum est Episcopi Vicarius ejusdemque oculus dicitur, munia & partes exprimuntur c. 1. de off. Archid. ubi: Archidiaconus post Episcopum sciat se Vicarium ejus in omnibus, & omnem curam in Clero tam in urbe positurum, quam eorum, qui per parochias habitare noscuntur ad se pertinere, sive de eorum conversatione & restauratione ecclesiarum, sive doctrina ecclesiastica & ceterarum rerum studio & delinquentium rationem coram Deo redditurus est, & ut de tertio in tertium annum, si Episcopus non potest, parochiam universam circumeat, & cuncta, quae emendatione egent, vice sui Episcopi corrigat & emendet &c. c. officium, de off. Archid. dicitur proprium ejus munus esse cum Episcopo Sacris operari, Diaconos aliosque ministros inferiores ad altaris ministerium